

v evropské politice (2.4. – 8. 4. 2018)

Událost týdne:

2. dubna uvedl ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov, že otrava bývalého ruského agenta Sergeje Skripala a jeho dcery mohla být v zájmu Velké Británie, aby odvrátila pozornost od brexitu. Podle něj další vývoj kauzy nezáleží na Rusku, ale na západních zemích. Dodal, že Moskva by neměla k činu v předvečer ruských prezidentských voleb žádný důvod. Rusko zároveň vyzvalo mezinárodní Organizaci pro zákaz chemických zbraní (OPCW), Británii a Francii, aby poskytly informace k vyšetřování. Po následném zasedání Výkonné rady OPCW bylo rozhodnuto, že s Ruskem nebude zahájeno nové společné vyšetřování případu. Britská delegace návrh označila za zvrhlý a jako taktiku odvádění pozornosti. Britský list The Times na konci týdne informoval, že podle britských tajných služeb byl novičok vyroben v ruských armádních laboratořích ve městě Šichany. Podle Britů jsou tamní zásoby malé a určené pro cílené operace.

3. dubna požádalo Státní zastupitelství v německém Šlesvicko-Holštýnsku tamní soud o uvalení vydávací vazby na bývalého katalánského premiéra Carlese Puigdemonta. O pár dní později německý soud odmítl expremiéra na základě obžaloby ze vzpoury vydat ke stihání do Španělska a připustil pouze vydání na základě zpronevěry. Na konci téhož týdne zaplatil Puigdemont kauci ve výši 75 tisíc euro a opustil vazbu. Puigdemont opět zdůraznil, že španělská obžaloba je politicky motivovaná, jelikož dle něj nedošlo v době referenda o nezávislosti k žádnému násilí ze strany Katalánska. Dodal, že hodlá pokračovat v úsilí o katalánskou nezávislost. Na rozhodnutí o vydání bude nadále čekat v Německu.

3. dubna uvedla Evropská komise ve své zprávě, že se v Evropské unii za posledních sedm let poprvé zvýšily emise skleníkových plynů, a to hlavně růstem průmyslové výroby. Emise asi 12 000 společností, které spadají do systému obchodování s emisemi ETS, dosáhly bez započtení aerolinek 1,756 miliardy tun ekvivalentu oxidu uhličitého, tedy o 0,3 % více než v předchozím roce. Emise z průmyslu stouply o 1,8 % a v leteckém sektoru dokonce o 13,3 %. ETS reguluje asi 45 % celkové unijní produkce.

3. dubna oznámila Evropská komise (EK) uvolnění dodatečných 180 milionů eur na podporu uprchlíků v Řecku. Část peněz půjde na rozšíření programu Mimořádné podpory pro integraci a ubytování (ESTIA), který pomáhá přesídlení z táborů do měst a poskytuje rodinám finanční pomoc. Rozhodnutí padlo po setkání eurokomisaře pro humanitární spolupráci Christose Stylianidese a řeckého premiéra Alexise Tsiprase.

5. dubna informovala agentura ČTK, že maďarský premiér Viktor Orbán a jeho strana Fidesz směřují dle průzkumů k dalšímu vítězství v parlamentních volbách. Orbán se staví do pozice zachránce křesťanské Evropy před „nájezdem muslimů“ a jeho prioritou je zachování identity a kultury národa. Zároveň vede kampaň proti americkému miliardáři maďarského původu Georgu Sorosovi, kterého označil za hlavního advokáta migrace do Evropy. Volby proběhly dne 8. dubna a podle dílčích výsledků vládní strana Fidesz udržela dvoutřetinovou ústavní většinu a premiér Orbán se prohlásil za vítěze voleb. Po sečtení asi 75 % hlasů získala strana Fidesz 49,3 %, na druhém místě se umístilo krajně pravicové Hnutí za lepší Maďarsko (Jobbik) s asi 20 % hlasy a do parlamentu se dostaly další tři strany. K urnám se vydalo rekordní množství lidí.

6. dubna skončil druhý den prvního kola jednání o sestavení nové italské vlády. Vítězným politickým stranám se však nepodařilo sestavit koalici nezbytnou pro získání nadpoloviční podpory parlamentu. Podle pozorovatelů se budou konat ještě další dvě kola, protože nikdo nechce slevit ze svých pozic. O dohodu se snaží strany Vzhůru, Itálie a Liga Severu a protestní hnutí M5S. Demokratická strana s 18 % hlasů potvrdila úmysl jít do opozice.

Telegraficky:

- Dne 7. dubna informoval server iRozhlas.cz, že Belgie hodlá na základě nové energetické strategie uzavřít všechny jaderné elektrárny v zemi do roku 2025.
- Dne 8. dubna informoval německý list Die Welt s odkazem na policejní zdroje, že se německé policii podařilo zabránit teroristickému útoku v Berlíně v době půlmaratonu, jenž se v tento den uskutečnil.

